

13. 3. 2014

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

K novým nejasnostem při udělování souhlasu s převodem podílu v S.R.O.

Zákon o obchodních korporacích dispozitivně podmiňuje převod podílu na osobu, která není společníkem, souhlasem valné hromady. Mlčí-li v této věci zakladatelské právní jednání společnosti s ručením omezeným, která vznikla po 1.1. 2014 nebo která se podřídila zákonu o obchodních korporacích jako celku, uplatní se toto zákonné omezení. Jaké náležitosti budou muset být splněny, aby byl podíl na nabyvatele bezpečně převeden?

GLATZOVA & Co.
Advokátní kancelář - Law firm

K potřebné většině hlasů podle ObchZ

Obchodní zákoník ve svém posledním znění otázku většiny požadované pro přijetí rozhodnutí o udělení souhlasu s převodem podílu řešil zcela jasně. Stanovil, že rozhodnutí valné hromady (mimo jiné) o udělení souhlasu s převodem podílu se nepovažuje za rozhodování o změně společenské smlouvy (§ 141 odst. 1). To znamenalo, že k přijetí rozhodnutí v této záležitosti se obecně vyžadovala prostá většina hlasů společníků přítomných na zasedání valné hromady. Při kvoru poloviny hlasů všech společníků tak za určitých okolností postačoval i souhlas těsně nad 25 % všech.

... a podle ZOK

Zákon o obchodních korporacích však takovou výslovnou úpravu neobsahuje. Nenajdeme v něm ustanovení o tom, která rozhodnutí valné hromady se nepovažují za rozhodování o změně společenské smlouvy. Nabízí se tak aplikace ustanovení § 171 odst. 1 písm. b) ZOK, podle kterého se k rozhodnutí, jehož důsledkem se mění společenská smlouva, kogentně vyžaduje souhlas alespoň dvoutřetinové většiny hlasů všech společníků.

Mění se společenská smlouva v důsledku udělení souhlasu s převodem podílu?

Při odpovědi na položenou otázku lze argumentovat, že nikoliv. Příčinou převodu podílu, a tedy změny společenské smlouvy ohledně jejího subjektu, je obecně smlouva o převodu podílu. Udělení souhlasu valnou hromadou je pouze podmínkou účinnosti takového převodu (§ 208 odst. 1 ZOK). Dvoutřetinová většina hlasů všech společníků by se při tomto výkladu nevyžadovala.

Proti tomu je však potřeba postavit argument, že obchodní zákoník udělení souhlasu valné s převodem podílu vnímal jako rozhodnutí o změně společenské smlouvy. Pro účely stanovení požadované většiny bylo z uvedeného režimu rozhodování valné hromady o této otázce výslovně vyňato novelou obchodního zákoníku provedenou zákonem č. [370/2000](#) Sb. Ta zavedla právní fikci, že nejde o rozhodování o změně (obsahu) společenské smlouvy.

V zákoně o obchodních korporacích však takovou fikci nenajdeme. Hrozí proto výklad, že rozhodnutí o udělení souhlasu s převodem podílu bude považováno za rozhodnutí, jehož důsledkem se mění společenská smlouva (ohledně jejího subjektu). Kdo chce být opatrný, měl by k takovému rozhodnutí zajistit souhlas alespoň dvoutřetinové většiny hlasů všech společníků.

Forma rozhodnutí o udělení souhlasu

Platí-li výše uvedený závěr, že v důsledku udělení souhlasu valné hromady s převodem podílu se mění společenská smlouva, bude se i podle zákona o obchodních korporacích k takovému rozhodnutí vyžadovat forma notářského zápisu (§ 172 odst. 1 ZOK). Nově však bude možné vyhnout se tomuto požadavku pomocí rozhodování valné hromady per rollam. Postačí totiž, aby byly podpisy společníků na jejich vyjádřeních k navrhovanému rozhodnutí úředně ověřeny (§ 175 odst. 3 ZOK).

Co však s jediným společníkem?

Mlčí-li zakladatelská listina v otázce převoditelnosti podílu na třetí osoby, uplatní se zákonný požadavek souhlasu valné hromady, a tedy i jediného společníka (§ 208 odst. 1 ZOK). Obchodní zákoník problém udělování souhlasu jediného společníka sobě samému řešil ustanovením, podle kterého byl v případě jednočlenné společnosti podíl vždy převoditelný na třetí osoby (§ 115 odst. 2). Menší zmatky do klidných vod sice vneslo rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp.zn. 29 Cdo 282/2010. To nedopatřením vztáhlo pravidla o rozhodování jediného společníka o převodu podílu vyloučeného společníka, včetně povinnosti dodržet formu notářského zápisu, i na převod podílu jediného společníka, který nebyl ze společnosti vyloučen. Ze samotného Nejvyššího soudu však poté férově zazněly neformální hlasy, že šlo o omyl.

Zákon o obchodních korporacích jednoznačnou výjimku z uvedeného pravidla neobsahuje. V § 14 pouze stanoví, že u jednočlenné společnosti se nepřihlíží k zákazům nebo omezením (mimo jiné) převoditelnosti podílu **ujednaným v zakladatelské listině**. O zákazech či omezeních zakotvených v zákoně není v tomto ustanovení zmínka. Závěr, že ustanovení se vztahuje opravdu pouze na smluvní limity, navíc potvrzuje i odborná literatura: „*Tento limit se vztahuje pouze k těm ujednáním, která obsahuje společenská smlouva, nikoliv k případným omezením ex lege nebo z úředního rozhodnutí*“.[1]

To by však znamenalo, že v případě mlčení zakladatelské listiny v otázce převoditelnosti podílu na třetí osoby či v případě převzetí zákonné úpravy, by si jediný společník musel souhlas s převodem udělit. Na rozdíl od společnosti s několika společníky by však nemohl využít výhody rozhodování per rollam. Musel by tak učinit rozhodnutí ve formě notářského zápisu nebo v této formě uzavřít samotnou smlouvu o převodu podílu (§ 12 odst. 2 ZOK).

Tento závěr by mohl někoho nepříjemně překvapit. Překonat by jej snad bylo možné za pomoci § 2 odst. 2 občanského zákoníku. Podle něj se nikdo nesmí dovolávat slov právního předpisu proti jeho smyslu. Zda se touto cestou vydají rejstříkové soudy, je těžké předvídat. Z opatrnosti proto opět nelze než doporučit, aby si jediný společník v případě převodu podílu raději souhlas ve formě notářského zápisu udělil.

Závěr

Zákon o obchodních korporacích přináší do úpravy udělování souhlasu s převodem podílu ve společnosti s ručením omezeným několik výkladových otázek. Mlčí-li společenská smlouva o převoditelnosti podílu na třetí osoby nebo zákonnou podmínku souhlasu valné hromady kopíruje, bude jistější rozhodnutí o udělení souhlasu s převodem podílu na třetí osobu přijmout alespoň dvoutřetinovou většinou hlasů všech společníků. U jednočlenné společnosti bude v tomto případě

bezpečnější, když si jediný společník udělí souhlas s převodem podílu, a to ve formě notářského zápisu. Jediný společník, který chce v budoucnu ušetřit náklady za převod podílu, by měl raději do zakladatelské listiny při její nejbližší změně výslovně zakotvit i jeho neomezenou převoditelnost.

Mgr. Milan Prieložný,
advokátní koncipient

[Glatzová & Co., s.r.o.](#)

Betlémský palác
Husova 5
110 00 Praha 1

Tel.: +420 224 401 440

Fax: +420 224 248 701

e-mail: office@glatzova.com

[1] Štenglová, I., Havel, B., Cileček, F., Kuhn, P., Šuk, P. Zákon o obchodních korporacích. Komentář. 1. vydání. Praha : C. H. Beck, 2013, s. 29.

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Zákon Lugového: jak Rusko prepisuje pravidla mezinárodních arbitráží](#)
- [Novelizace nařízení EU o odlesňování \(EUDR\)](#)
- [Prekluze důvodu neplatnosti VH](#)
- [Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky \(EU\): právní požadavky pro aerolinky ze třetích zemí](#)
- [TOP 5 judikátů z korporátního práva za rok 2025](#)
- [Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 31. - létající pořizovatel ve světle nového stavebního zákona](#)

- [SCHEJBAL& PARTNERS stáli u získání jedné z prvních licencí dle MiCA v ČR](#)
- [Proč dnes více než polovina M&A transakcí ve střední Evropě nekončí podpisem](#)
- [Přehnaná, nebo důvodná prevence? Zajištění a utvrzení závazků v praxi](#)
- [Návrh nového zákona o digitální ekonomice](#)